

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

59

A Magyar Párt és a kormány
 Ötött hetek óta folynak a tárgyalások. Aggodó figyelemmel lesi és várja a romániai kisebbségi magyar nemzet vezetők a tárgyalásokat, mert ezektől függ, hogy sorsa kulturális és gazdasági téren enyhülni fog-e, vagy megmarad eddigi bélyeik között. A Magyar Párt hivatalos jelentése szerint a tárgyalások reménykeltő kilátások között folynak. Ha a párt ilyen nyilatkozatot tesz, bizonyára nem alapatlannak teszi. Szeretnék hinni, hogy ezek a remények valóra is válnak és a magyarság mindazon jogoknak élvezetében jut, melyeket nemcsak a békeszerződések és nemzetközi egyezmények biztosítanak számára, hanem amelyek emberi szempontból megilletik és amelyeket lojális, becsületes, őszinte magatartásával ki is érdemelt.

Otvennégy jelölt küzd
 egyetlen mandátumért egyik regáti választókerületben. Boldog ország és boldog vidék, amelynek annyi kiváló fia van. És szegény választók, akiket ilyen nehéz probléma megoldása elé állítanak. Két kiváló politikus közül csak lehet még valahogyan választani, de ötvennégy közül? Mert bizonyos, hogy valamennyi elsőrendű államférfi, derék ember és valamennyi telített honmentő ötlettel. Mi történik majd ezekkel a tervekkel? Mert, hogy a jelöltekkel mi történik, az előrelátható. Hogy ki lesz mégis a sok közül a szenátor? Azt hisszük, egy ötvenötödik.

Valami csodálatos következtetés
 nyilvánul meg abban, ahogyan a kormányzat egyes ágazatai a rendeleteket gyártják és kibocsátják. Alig néhány hónap előtt terjesztették ki a Bánságra és Erdélyre azt a regáti rendszert, hogy perles esetén különböző taksákat kellett leróni. Ezzel megdrágították a közönségnek az igazságkeresést a csatolt területeken. Természetes, hogy viszont azt a rendeletet, mely szerint bélyegilletéket csak a perindítás alkalmával kell fizetni, nálunk nem érvényesítették, hanem a per mindenegyes fázisában külön kellett leróni újra meg újra a bélyegilletéket. Hosszas küzdelem után végre sikerült elérni, hogy a teljes méltánytalan takszák fizetését beszüntették. És most jön a hír, hogy ezentúl majd minden idézésért külön kell bizonyos díjat fizetni. Ez valami egészen új. Szenzációs ötlet. Erdemes volna kitalálója nevét megörökíteni. Csak az a kérdés, hogy a kézbesítők fizetését ezután javulni fog-e? Tudnánk erre az esetre egy régi adomát idézni, de félünk, hogy ezért az idézésért is illetéket vetnek ki ránk.

Felépül a józsefvárosi mozi is — Mozielőadás zene- és énekkari kísérettel. —

Temesvár, december 12.
 Ezelőtt három évvel került a Nadejdea szerkesztői asztala mellől a temesvári mozisínházak élére Nicolau Costel. Rövid működése alatt már is bebizonyította, hogy ép olyan kiváló vezetője lett Temesvár város legvirágzóbb vállalatának, mint amilyen jó harcosa volt a tollnak. Mosolygós arcát nézem és azon tűnődöm, hogy ez az ember egész nyugodtan elmehegne mozisínésznek is. Holtbizonyos, hogy ott épenugy megállaná a helyét, mint az igazgatói székben.
 — Interjú, — szólal meg mosolyogva, — ugyan mit is mondhatna egy magamfajta szegény mozidirektor, aki egész napját a munkában tölti el és egyetlen elégtétele, ha a közönsége jól érzi magát. Nos jól van, tudni akarja, hogy mi az én szerény véleményem a moziról? Temesvárnak, nagyszerű, drága közönsége van és ez a publikum megérdemli azt, hogy tényleg a legjobb filmeket válogassam ki. Komolyan készülünk az új mozi felépítésére és ha az időm és elfoglaltságom megengedi, akkor a legközelebbi jövőben Suciu városi mérnökkel egyetemben berlini tanulmányutra indulunk, hogy a látottak alapján megtervezzük az új mozgót, amelynek építését még a tavasszal megkezdjük. Az új temesvári mozi a legszébb fényképszínháza lesz az országnak. Ma kilencszáz ülőhellyel rendelkezünk, az új színházban minimálisan ezeröttszáz helyet építünk. Eleven és élénk bizonyítéka annak, hogy a jó mozi ma már társadalmi szükséglet.

— A múlt hónapokban az ország összes nagyobb városában előadásokat tartottam amellelt, hogy a mozgósínházakat vegyék át városi kezelésbe, mert a mai fejlett mozikultúra olyan hasznot biztosít a községi pénztárnak, amellyel könnyen pótolhatja azt, amit az adók révén elvesztett. Ennek a községesítésnek azonban egyetlen és jelentős előfeltétele, hogy a mozgók ügykezelésére ne vonatkozzanak a városi és állami könyvelési szabályok, mert ezáltal guzba kötjük a fejlődését, viszont a mozi épen olyan kereskedelmi vállalkozás, mint bármilyen más, azzal a különbséggel, hogy a köznek hozza a hasznot. Megfelelő vezetés mellett a mozi nemcsak szórakoztató célt szolgál, hanem

jó üzlet is. Utalok csak a temesvári három mozira és remélem, hogy legközelebb a józsefvárosit is megnyitjuk. Átlag minden harmadik nap új műsort adunk, ami évenként kétszáz új műsort jelent. Ezzel szemben a többi erdélyi városok átlag egy hélig pergetnek egy-egy filmet.
 — A decemberi műsor csupa szenzációt rejteget. Külön meglepetés lesz a Fehér apáca című film. Ehhez a filmhez külön partitúra és énekszámok vannak. Most tárgyalok Járosy Dezsővel és a katolikus templomi énekkarral, úgyhogy ennek a színrehozatala külön érdekesség lesz. Nicolau meglegedetten dől székére, mintha csak azt mondaná, hogy — meg lehetek elégedve velem, dolgozom ...

Éjjeli ülések lesznek a szenátusban is Bukarest, december 12.

A szenátus tegnap délutáni ülésén Marzescu igazságügyminiszter betejesztette a polgári bíraskodásnak az új területekre való kiterjesztéséről szóló javaslatot. Pop István liberális szenátor a városi telkeknek iskolai célokra leendő kisajátításáról beszélt. Marzescu miniszter bejelentette, hogy ezután a szenátusban is éjjeli üléseket fognak tartani. Áttértek erre a napirendre, amelyen a legfőbb semmitőszékről szóló törvényjavaslat módosítása szerepelt. A javaslatot a tizenhatodik szakaszig elfogadták.

Közös kormányprogram készül Németországban az összes pártok bevonásával

Berlin, december 12.
 A politikai helyzet még mindig nem nyert tisztázást. A szocialista párt tegnap értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy felhatalmazza a párt vezéreit a többi politikai pártokkal a közös kormányprogram ügyében a tárgyalások folytatására. A szocialista párt csak az alábbi program alapján hajlandó más pártokkal közreműködni:
 1. A köztársaság garantálása. 2. A washingtoni egyezmény ratifikálása. 3. A békeszerződések lojális végrehajtása. 4. A locarnói egyezmény őszinte alkalmazása. 5. Franciaországhoz való közeledés. 6. Általános szociális jellegű törvények alkotása, elsősorban a nyolcórás munkaidő visszaállítása.
 A párthatározatot ma nyújtották át Hindenburg elnöknek.

A magyarság ősz vezéréit hetvenedik születésnapján súlyosan megvádolták

Arad, december 12.
 Sajnálatos incidens történt tegnap az aradi törvényszéken Barabás Bélával, a magyarság ősz vezérével. Barabás mint alperes volt megidézve és egy pénzügyi tisztviselő indította a pert ellene, akinek mindössze annyi szerepe volt, hogy talán tulzott gondossággal védte egy szerbiai ügyfelének érdekeit. A tárgyalás előtt Barabás rosszul lett, egy táblabíró előszobájában elájult, de hamarosan ismét visszanyerte eszméletét. A hetven éves aggastyán lelki izgatottságát az okozta, hogy valaki azt mondotta volna róla, hogy hamis esküt tett.
 Barabás Bélát a bírósági épületből barátai a lakására kísérték, ahol különben ma Arad magyarsága az ő ünneplésére készül, mert ma tölti be hetvenedik születésnapját.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:38'75, Párisban 12-20

Az Orient-Raio (Rador) jelentései:
 Zürichi utótőzsde december 11-én:
 Berlin 123'60, Amsterdam 208'40, Newyork 518.50, London 2515-75, Páris 19.85, Milano 20-88, Prága 15-37, Budapest 72-70, Belgrád 9-17, Bukarest 2-38'75, Varso 57-50, Bécs 73.12.
 Temesvári magánforgalom december 12-én reggel:
 (A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
 Dollár 215-5, angol font 1048, francia frank 8-39, svájci frank 41-70, lira 8-86, sokol 6-42, dinár 3-30, magyar korona 3-30, osztrák, silling 30-76.

Terménypiac

Buza 885, rozs 550, zab 515, tengeri 885, árpa 510 métermázsánként ab feladó-állomás.

Élelmiszerárak

Maximális árak: fehérliszt 16, félbarna liszt 12-50, barna liszt 9—, fehér kenyér 15— félbarna kenyér 12-50, barna kenyér 8—, marhahus 34, marhaszegy 30, sertés 40—42, comb 44, karaj 43, zsír 64 lei.
 Piaci árak: Tojás darabja 4, burgonya 4, hagyma 4, zölöség 14, alma 12-50, dió 26, vaj 200, tejfel decije 6 lei, pulyka párja 300, hizott liba 250—300, csirke párja 80—150.

Karácsonyi Deutsch Testvérek

okkázio

központi áruház

Iskola Napitvány - Belvárosi, Mercy- és Jenőherceg-utca sarkán 1 dbb. ágyeléveto

- 1 m. kabátszövet . . . . . Lei 380
- 1 m. férfiszövet, 140 cm. széles . . . Lei 280
- 1 m. nőruhaszövet (tisztá gyapju) . Lei 198
- 1 m. Liberty selyem pongyolák, pyamák és bélések részére . . . . . Lei 280
- 1 dbb. ágyeléveto . . . . . Lei 180

Off akarta hagyni

Törökország a Népszövetség tanácskozásait

Genf, december 12.

A Népszövetség tanácsának nem kis gondot okoz a Mosszul-kérdés, amelynek vitája még mindig tart. Törökország delegátusa ugyanis kijelentette, hogy az angorai kormánytól kapott utasítás alapján nem ismeri el a Népszövetség tanácsának illetékességét, legfeljebb barátságos közvetítést fogadja el. Eme deklaráció megtétele után a török delegáció azonnal el akart utazni, azonban a többi államok képviselőinek rábeszélésére mégis Genfben maradt és folytatták a tanácskozásokat.

Rómába érkezett távirati jelentés szerint Kemal pasa elnöklete alatt tartotta a kormány azt a minisztertanácsot, amelyben kimondták, hogy a Mosszul-kérdésben a Népszövetség döntését elfogadhatatlannak kell tekinteni. Az angol-török ellentétek elmérgesedése, amint azt a genfi tárgyalásokból ki lehet olvasni, növekedő aggodalmat kelt a párisi diplomáciai körökben is. Mivel Törökország már ismétellen kijelentette, hogy a Népszövetség ítéletének magát alá nem veti, attól tartanak, hogy a genfi tanácskozások esetleges elhamarkodott döntése beláthatatlan jelentőségű lehet.

Fizetésjavítást kérnek

Temesvár vállalatának tisztviselői

Temesvár, december 12.

Temesvár azon kevés városok közé tartozik, amelynek egész sereg kitűnően jövedelmező saját vállalata van. Az összes vállalati tisztviselők és alkalmazottak száma meghaladja a közigazgatási tisztviselőket, sőt az egyes üzemek fejlesztése és bővítése az alkalmazottak számának szaporítását teszi szükségessé. A vállalati tisztviselők és itt elsősorban a villamosvasuti, villanytelepi, vízvezeték és és gázgyáriakról van szó, tegnap délelőtt monstre-küldöttséget vezettek Georgevici Lucián dr. főpolgármester elé, alkítól azt kérték, hogy a törvényben megállapított harminc százalékos fizetésemelést olyképen eszközölje a város, hogy a harminc százaléka a tisztviselők vállalati pótléka után is számítódjék, ne csak az alapfizetés után. Georgevici Lucián dr. főpolgármester átvette a tisztviselők memorandumát azzal a kijelentéssel, hogy azt döntés céljából felterjeszti a belügyminiszteriumnak. A város a maga hatáskörében nincsen feljogosítva a kérelemnek helytadni.

Az asztalról eltűnt

egy pillanat alatt százharmincezer lei

Temesvár, december 12.

A folyó év márciusában Hofer Henrik, a józsefvárosi teherpályaudvar pénztárosa, rémülten vette észre, hogy a pénztár asztaláról százharmincezer lei eltűnt. Az esetről jelentést tett felesleges hatóságánál és jegyzőkönyvbe mondta, hogy a pénztári helyiséget csak pár pillanatra hagyta el és valószínű, hogy valaki az alatt elvitte a pénzt. A megindult vizsgálat nem tudott ebben az ügyben világosságot deríteni. A vasutigazgatóság a pénz eltűnéseért Hofer Henrik pénztárost tette felelőssé. A törvényszék nem látta beigazoltnak a tisztviselő bűnösségét és felmentette. Ugyancsak felmentő ítéletet hozott a temesvári ítéltábla is. Ennek dacára a vasutigazgatóság elrendelte, hogy az eltűnt összeget meglehetősen magas részletekben vonják le Hofer fizetéséből. Hofert ez az ügy annyira megviselte, hogy beteg lett. A per harmadfokon december 18-án kerül a bukaresti semmitőszék elé, amely a józsefvárosi vasuti raktárak majdnem egész személyzetét tanunak idézte be.

MORAVETZ RÖNYÖKERESKEDES

TIMIȘOARA

Raktára dus és jól válogatott.
Rendeléseit gyorsan és szakszerűen intézi el.

Negyvenhat elítélt kegyelmet kap

a tatarbunari per vádlottai közül

Bukarest, december 12.

A legutóbbi minisztertanács tudvalevőleg elhatározta, hogy a tatarbunari per néhány elítéltje számára amnesztiát eszközölnék ki. Ennek a határozatnak az értelmében a hadügyminiszter a közeli napokban előterjesztést tesz Ferdinánd király Ófelségé-

nek, hogy a tatarbunari per negyvenhat elítéltjének kegyelmezzen meg. Amnesztiát kapnak elsősorban azok, akik a per tárgyalása folyamán bűnbánó magatartást tanúsítottak, másodsorban pedig azok, akiknek büntetése a két évet nem haladja meg. Az amnesztia a többi elítéltre nem szól.

Fizetni kell majd

a bírósági idézések kézbesítéséért is

— Délelőtt egy bíró, délután több bíró tárgyal —

Temesvár, december 12.

Most már több mint bizonyos, hogy az ügyvédi kamarák hiába tiltakoztak a délutáni tárgyalások ellen, hiába intéztek emlékiratot Marzescu igazságügyminiszterhez, nem használ semmi, 1926. évi január elsejétől kezdve a délutáni tárgyalások rendje lép életbe. Ezzel kapcsolatban sok minden megváltozik az igazságszolgáltatás belső adminisztratív menetében. Szó van arról is, hogy felállítják nálunk is a régi királyságban bevezetett portareli állást, amelynek a tevékenysége abban merül ki, hogy kézbesíteti az idézéseket, de ezeknek a kézbesítése nem történik ingyenesen, hanem fizetni kell érte.

A délutáni tárgyalások rendje csak

a társasbíróságokra vonatkozik úgy, hogy azok a perek, amelyeket egy bíró tárgyal le, így a járásbírói ügyek, valamint a törvényszéken az egyes bíróság előtt lefolyó bizonyítási eljárások délelőtt lesznek, míg délutánra maradnak az összetett bíróságok elé tartozó ügyek, mint bűnperek, ítélethozatal polgári perekben, válóperekben.

A tábla és ezzel kapcsolatban a táblai főügyészség hatásköre is más-képen alakul. A táblán felállítanak két büntetőtanácsot és mindegyik büntetőtanácshoz beosztanak önálló hatáskörrel egy táblai főügyészt. Az új intézkedések és a tárgyalások új rendje bénítólaghatnak majd a jogkereső közönségre és az ügyvédi karra.

Csak együttesen tárgyalnak

a temesvári szintársulat tagjai az új igazgatóval

Temesvár, december 12.

A temesvári színház környéke mostanában egy megbolygatott méh-kashoz hasonlít. A társulat, mialatt lázasan készült az Orlov bemutatójára, napok óta abban a rémes bizonytalanságban él, mi lesz vele január elsejétől, ha Maurer Béla, az új igazgató nem fog a jelenlegi társulat tagjaival megegyezni. Mert most már bizonyos, hogy Fekete Mihály színházigazgató kénytelen lesz helyét átengedni. A városházára tegnap délelőtt érkezett meg a kultuszminiszter erre vonatkozó döntése. Georgevici Lucián dr. főpolgármester, akivel alkalmunk volt az igazgatóváltásról beszélhetni, odanyilatkozott, hogy a város a miniszteriumtól a hivatalos értesítést megkapta és nem marad más hátra, mint azt

tudomásul venni.

A városi hatóságot a koncesszió megvonásával kapcsolatban nem kérdezték meg, mint ahogyan annak idején, amikor Fekete Mihály lett a temesvári színházigazgató, a városi hatóságot szintén nem kérdezték meg.

A szintársulat tagjai egyébként tegnap délben a színpadon társulati gyűlést tartottak, amelyen a zenekar is résztvett. A gyűlés az igazgatóváltás folytán előállott új helyzettel foglalkozott. Fekete Mihály igazgató ismertette a miniszterium döntését, hogy tőle január elsejével a koncessziót megvonta, egyben bejelentette, hogy vasárnap Bukarestbe utazik és aziránt tesz lépéseket, hogy az idény hátralévő szakaszában esetleg Temesvárott, Lugoson, Resicán, Oravicán játszasson a társulattal, vagy pedig Brassót és Dévát adja ki neki a szép-művészeti miniszter. A társulati gyű-

lés elhatározta, hogy Fekete Mihálynak Bukarestből való visszatéréig egyáltalában nem veszi fel a tárgyalásokat az új színházigazgatóval. Abban az esetben, ha Fekete Mihálynak bukaresti útja nem járna kellő eredménnyel és nem tud most a szezon derekán magának más kerületet biztosítani, úgy a társulat csak kollektíve tárgyal a Temesvár-aradi kerület új igazgatójával. A társulat minden egyes tagja becsületszáva fogadta, hogy nagy a kicsiért, kicsi a nagyért, most télviz idején

közösen harcol

a létért és az egzisztenciájukért, egyik a másikát el nem hagyja és a szerződöttesüket illetőleg teljes szolidaritást vállaltak. Ezt a nyilatkozatot a társulat minden egyes tagja aláírta. A társulati gyűlés továbbá határozati-lag kimondotta, hogy az új igazgatóhoz csak a Fekete Mihály szerződésében biztosított összes anyagi és erkölcsi előnyök biztosításával szerződnek el. Az új színházigazgatóval leendő tárgyalások felvételére a tagok megbízták Kassay Károlyt, Jakabffy Dezsőt és Mészáros Bélát olyan utasítással, hogy a társulat új szerződötteséről csak kollektív alapon tárgyalhatnak, egyénenként külön egy tag sem veszi és nem veheti fel a tárgyalásokat.

Megkérdeztük Fekete Mihályt, hogy mi a terve a jövőre vonatkozólag? Fekete a következőket jelentette ki:

— Vasárnap Bukarestbe utazom. Hogy azután mi lesz, az még a jövő titka. Egyelőre annyi bizonyos, hogy jömagam úgy rátermettségemmel, mint színészi kvalitásaimmal — és ezt ne vegyék szerénytelenségnek — bebizonyítottam azt, hogy tudok szín-

házat vezetni. Önerzetesen, tisztán és felemelt fővel távozom arról a polcra, ahova nem összeköttetésekkel, hanem a saját

magam munkája

és képessége arán jutottam. Ha mindenképp koncesszió nélkül maradok, néhány hónapra elmegeyek Párisba tanulni, annyi pénzem még van, hogy odáig kijuthassak. Dolgozni, dolgozni és tanulni akarok...

Maurer Béla — mint aradi tudósítónk jelenti — két napon keresztül Aradon bemutatkozó látogatásokat tett. A színházi bizottság tagjai, valamint a színpártoló egyesület vezetői fogadták az új igazgatót. Tegnap délben a színházi bizottság ülést tartott, melyben Maurer bejelentette, hogy Budapestre indul, ahol primadonnát és bonvivánt akar szerződtetni. De előbb átmegy Temesvárra is és megnézi hogy a társulattól

kit lehet átvenni.

Kijelentette még, hogy neki kettős feladata lesz: szociális és kulturális. Szociális azért, hogy ne maradjanak szerződés nélküli színészek, nem akarja, hogy tél derekán kenyér nélkül maradjon egy színész is. Ezért benne megvan a hajlandóság, hogy a temesvári szintársulat minden tagját leszerződtesse, ha azok nem gördítenek szándéka elé akadályokat. Ezenkívül ki akarja egészíteni a társulattal és ez már feladatának művészi része, azt óhajtja, hogy a művészi nyívt megűtő társulat felett rendelkezék.

A szintársulat tagjaiból álló küldöttség — hír szerint — tisztelegni fog Oprea János prefektusnál és arra kéri, hasson oda, hogy Temesvár bevonásával egy önálló színikerület létesüljön és ezzel a társulat egzisztenciáját biztosítani lehessen.

Félmillió hitel

amely elkésett és most már nem kell

Temesvár, december 12.

A temesvári városházán tegnap délben megjelent Tomescu belügyminiszteriumi vezérfelügyelő és Georgevici Lucián dr. főpolgármesterrel az iránt érdeklődött, hogy milyen célra akart a város a susanováci kőbánya részére félmillió leinyi póthitelt igénybe venni. A főpolgármester felvilágosítást adott, hogy a póthitelre a nyár folyamán lett volna szükség, amikor nagyobb számban szándékoztak munkásokat foglalkoztatni. Mivel azonban munkásokat nem kaptak, a póthitel iránti kérelem most már tárgytalan. Még a tavasszal fordult a város a félmillió hitel iránt a miniszteriumhoz, de ez érdemben még máig sem nyert elintéztést. Ma pedig a városnak már nincsen szüksége a pénzre.

Három jégünnepély

lesz a temesvári nagy korcsolyapályán

Temesvár, december 12.

A temesvári korcsolyapálya vezetősége a tartósnak ígérkező hidegre való tekintettel elhatározta, hogy a nagy korcsolyapályán három jégünnepélyt rendez és pedig az első december tizenhétedikén, pénteken, amikor is délután négy órától éjjel tizenegy óráig tart az ünnepély fényes kivilágítás mellett zenével és bufféval. A korcsolyázó közönség bizonyára szívesen ad egymásnak találkozót eme ünnepségen. A második ilyen rendezés január hó hetedikén lesz, amikor is nagy jelmez- és álarcosfelvonulásban gyönyörködhetik a publikum, továbbá zene- és tűzijáték fogja az ünnepélyt tarkítani. A harmadik jégünnepély február hó negyedikén megy végbe és azt a rendezőség nagyszabású sportünnepellyel kapcsolja egybe.

Estélyi és béli ruhák finom londoni szövetekből a legújabb angol és francia modellek szerint a legpedánsabb kivitelben

Roncskevics József és Társa

férfi ruha-szalonzában készülnek

Timisoara - Belváros, Merczy-utca 12

TELEFON: 8-98

Zsák

Zsinog

Kötél

Havas Denev Gyár és Flót
Timisoara Lugoj

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A velencei gondolás

Keresztet vet magára, sötétlő szemében könnyek csillognak, talán estére kelve meg is veri a babáját, mert a gondolóját emberemlékezet óta most vonzolja először háza a lagunák éléről... Velence a bűbajos szerelmi mámor, a vad ölelések, a csendes elmerengések városa, a szentimentális, gyönyörű Velence haldoklik. Tizennyolcfokos hideg terjesztette ki szárnyát a meseországra. A Szent Márk-téri galambok elszállingóztak és a sok hotel hiába csalogatja a vendégeket, a turbékoló párokat: Velence szíve hideg!

Egy pár soros hír az egész, de csendes részvétet érzek az emberekkel szemben. Aggamban hirtelen keresztülbillan: mi lesz azzal a sok dóm-mal, vágygal, amik fehér leányszobák mélyén szövődtek és mind Velencét sóhajtották?!... Mi lesz a Velencének tartogatott csókokkal, ölelésekkel, mámorral és vágygal?...

Vége mindennek! Befagytak a lagunák... Befagyott a szerelem hidján az átjáró... Sikamlós, csuszós, havas most minden, még Velencében is.

Talán az Isten akarta így. Talán a természet. Én belenyugsom az örök változathatalanba. Csak arra kérem a végezt irányító kezét, ha én is azt a boldonságot követném el és kettősben keresném fel újra Velencét: adjon szép időt, szentimentalizmust, kék égboltot, hogy elfeledjem az anyakönyvvezetést.

Elég időm lesz még gondolni rá...
g-d.

A választójogi javaslat módosítása. Bukarestből jelentik: A szenátus szekciója tegnap bizonyos módosításokkal elfogadta a választójogi reformról szóló javaslatot. A módosítások értelmében az orvosok, tanárok, tanítók és lelkészek is kapnak passzív választójogot, amely az eredeti javaslatban nem szerepel.

Ötvennégy jelölt egy mandátumra. Barladból jelentik: December tizenhetedikén és tizennyolcadikán ejtik meg a tutovai kerületben a szenátorválasztást. Tutova ez alkalommal világrekordot állított fel, mert a szenatori méltóságra nem kevesebb, mint ötvennégy jelölés történt. Az ötvennégy jelölt közül három jelöltet létező, politikai pártok támogatnak, míg az ötvennégy jelölt önjelöltnek tekinthető. A választás feletti izgalmasnak ígérkezik.

Reménykeltő kilátások között folynak a Magyar Párt és a kormány tárgyalásai

Kolozsvár, december 12.

A Magyar Párt főtitkári hivatala a bukaresti tárgyalásokról a következő közleményt adta ki:

Megbizottaink és a kormány képviselői között a Bukarestben folyó tárgyalások reménykeltő kilátások között haladnak előre. A tárgyalások egy-két nap előtt megszakadtak, de nem azért, mintha ellentétek merültek volna fel, hanem a tárgyaló felek közös megegyezéssel szünetet tettek ki és ugyanakkor megállapították az

ujra felveendő tárgyalások határnapját is. A Magyar Párt tárgyalásai az egyházak tárgyalásaival párhuzamosan haladnak, természetesen mint politikai pártnak a Magyar Párt követeléseivel szélesebb területen mozognak. Mivel azonban ezek a tárgyalások most függőben vannak, a köteles diszkréciónak miatt, a Magyar Párt nem nyilatkozik a kérdéssel, de a megbizottak egyébként sem tettek még a központnak részletes jelentést.

A tisztviselők éheznek...

— Bratianu Vintila teóriái megbuktak —

Bukarest, december 12

A kamara tegnap délután ülést tartott. Napirend előtt Madgearu szólalt fel és kérte a petrosényi szénbányák kommercializálására vonatkozólag neki rendelkezésre bocsátott akták kiegészítését. Lupu dr. tiltakozott az ellen, hogy Popescu Cecilia asszonynak birtokait a kisa-játítás alól mentesítették. Cipoianu miniszter meghívta Luput, hogy a miniszteriumban együttesen vizsgálják meg az ügyet.

Moldoveanu a hadirokkantak szomorú sorsáról beszélt. Nyolc éve már, hogy a hadirokkantak a különböző miniszteriumokban koldulnak támogatásért, de eddig eredménytelenül. A rokkantügy a román állam nemzeti szégyene. Georgescu Constantin kifejtette, hogy külföldi kölcsönt nem lehet igénybe venni, mert az annyit jelentene, hogy az

országot zálogba adnák a külföldnek.

Ioanitescu nemzeti párti volt a következő felszólaló, aki megállapította, hogy Bratianu Vintila teóriái megbuktak. Ennek legjobb bizonyítéka —ugymond—, hogy a lei elértéktelensége megkezdődött. A kormány négy éve fojtogatja a gazdasági életet és a kiviteli, valamint behozatali illetékekkel a belföldi árakat tönkretették. A tisztviselők éheznek, az ipart, a mezőgazdaságot és a kereskedelmet pedig a pénzügyminiszter megkárosította. Amit Bratianu Vintila pénzügyi konszolidációnak mond, az nem más, mint a Banca Nationala konszolidálása. Az a politika, amelyet a liberális párt követett, magától megbukott. Beszélt ezután háromszázezer tisztviselő nyomoráról. Végül rátért arra is, hogy az állam jövő évi költségvetése állítólag felesleggel zárult. Ez a felesleg azonban fiktívtermészetű.

KARÁCSONYI SZÜNET A POLITIKÁBAN. Bukarestből jelentik: A kormány határozata értelmében a törvényhozó testületek december tizenkilencedikén megkezdik a karácsonyi szünetet, amely január negyedikéig tart. A parlament újból való megnyitására Bratianu Vintila pénzügyminiszter betérjeszti a szeszes italok elárúsításának reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Rádió a temesvári sajtó szolgálatában. Aradról jelentik: A Rador távirati ügynökség koncessziót kapott a miniszteriumtól, hogy a sajtóanyagot rádió útján vegye fel és továbbítsa a lapoknak. Januárban állítják fel a Rador temesvári sajtóosztályát is, amely az aradival együtt a berlini Europ-Radioval lesz összeköttetésben.

* Szombat és vasárnap este menjünk a Lloyd Tavernába.

MOZI

Belvárosi mozi: december 12. és 13.
Gyárvárosi mozi: december 16. és 17.
Mehalai mozi: december 19.

Hütlenségért elhagyva

Elsőrangú dráma a reális életből 6 felvonásban.
Főszerepben a szép és talentumos német művésznő

Henny Porten

Befejezésül egy hiradó és egy amerikai vigjáték
2 felvonásban, a főszerepben:

Maleck

Monopol Lux-film. A film német felirással is el van látva.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó, aki tisztában van azzal, hogy az impériumváltás óta Temesvárból Timisoara lett. Azt is tudod, hogy hivatalos alkalmakkor a városnak ezt a nevét használhatod. Tehát rendben van az is, hogy a levelekre, melyek Temesvárra mennek, csak Timisoarát lehet írni. Valamikor Temesvár olyan híres város volt, hogy Kamcsatkából, Ausztráliából, sőt a Tüföldről küldött levelek is megérkeztek anélkül, hogy oda kellett volna írni azt is, hogy Temes megye. Nem hinnék, hogy Temesvár amióta Timisoara lett, vesztett volna jelentőségéből. Ugy tudjuk, hogy Bukarest után második városa az országnak. Kereskedelmileg, gyárilag igen fontos és jelentékeny. Timisoarát az országban mindenki ismeri. Ezt azonban ugylátszik a posta nem akarja elhinni. Mert rendeletet adott ki, hogy a címzés nem elég, ha csak úgy szól: Timisoara. Még alája kell írni: Judet Timis-Torontal. Vagyis: Temes-Torontálmegye. Hát olyan jelentéktelen város Timisoara, hogy a posta maga mozgópostásairól nem tettezi föl, hogy tudnák: merre és hol fekszik? Akárhogy is van: Timisoarát ez a furcsa rendelkezés mégsem degradálja.

A szászok is tárgyalnak a kormányval. Bukarestből jelentik: A Dimineata jelentése szerint Roth Hans Ottó dr. és Majláth Gusztáv püspök királyi audienciája után Roth dr. tárgyalni fog Bratianu Jonel miniszterrel a magánoktatási javaslat ügyében. Egyébként Roth dr. a kamara éjjeli ülésén felszólal a javaslatról, melynek részletes vitája a jövő héten kezdődik.

* **Bánati szanatórium** Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, testgyógyászati-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

Sikkasztó temesvári postafisztviselő. Marinceu Aurél, a temesvári pályaudvari postánál a postacsomagokat kezelte. Ebbeli minőségében százhetvenhétezer leit tulajdonított el. A büns tisztviselőt a temesvári törvényszék két és fél évi börtönrre ítélte. Felebbezés folytán az ügy a temesvári táblához került, amely Marinceu büntetését egy és fél évi fogházbüntetésre szállította le. Az ítélet jogerős.

* Újévre névjegyet legolcsóbban Kálmán papíráruháza szállít, Hunyadi-utca.

Jugoszláviában is bezárják az iskolákat. Nagybecskerekéről jelentik: Nagy meglepedés érte a nagybecskereki zárdát. Belgrádból leirat érkezett, hogy a zárda által fentartott elemi leányiskolát azonnal be kell zárni. Mária Angéla főnöknő három uriaszony kíséretében Belgrádba utazott és kihallgatáson jelent meg Radics közoktatási miniszternek, aki a rendeletet visszavonta. Az iskolában újra folyik a tanítás.

* **Török Sándor könyve.** December 15-én jelenik meg Török Sándor „Rajtam keresztül...” című könyve Kóra karrikatúráival. A könyvre előjegyzési levek vannak kibocsátva, Mindenki, aki tíz előfizetést gyűjt, kap egy, a szerzők eredeti karrikaturájával és dedikációjával ellátott példányt. Egy kötet ára száz lei.

Úzsora miatt elítélt kereskedők. Fiala Kálmán dr. járásbíró az úzsoratorvény értelmében tegnap ítélkezett Steinert Fábán rövid-árkereskedő, Hirschl Sándor vegyeskereskedő, Müller Zsigmond tollkereskedő és Paulisan György beregszói szatócs felett, akiket egyenként úzsora miatt kétezer lei pénzbüntetéssel sújtott.

**Bőrkabát
Bőröskabát
Ötöny**

**legolcsóbban
részlet-
fizetésre is
Pollák**

Józsefváros, Fröbl-utca 44-46

— ABD EL KRIM BÉKEAJÁNLATOT TETT. Párisból jelentik: Gordon-Cunning kapitány Abd el Krim írásbeli békeajánlatával Tangerbe érkezett. A békeajánlat szerint Abd el Krim elismeri a szultán szellemi szuverénitását, azonban teljes autonómiát követel a rifkek részére és elsősorban saját hadsereg tartására lép fel igényekkel.

— A gyárvárosi Odeon zenekar tegnap küldöttségileg felkereste Georgevici Lucian dr. főpolgármestert, akit felkértek, hogy a zenekar védnöki tisztjét fogadja el. A főpolgármester válaszában ama óhajának adott kifejezést, hogy az új egy-let a kulturális működés terén minél szebb eredményeket érjen el.

* Irodák, bankok, vállalatok legolcsóbb bevásárlási forrása Kálmán papíráruház Hunyadi-utca.

— Az amerikai tartozások rendezése végleges. Bukarestből jelentik: Egyes lapok arról írtak, hogy a kormány elhatározta az amerikai háborús adósságok ügyében kötött egyezmény érvénytelenítését. Beavatott körökben ezt a hírt a legerélyesebben megcáfolták.

* Wendt-kávéházban kedden, csütörtökön, szombat és vasárnap délután öt órai tea zenével (Weisz jazz-band) és táncokkal.

— A bányász sorsa. Londonból jelentik: Birminghamban tegnap óriási méretű bányarobbanás történt, amely kétszázhetvenöt bányászt eltemetett. Ezek közül negyven meghalt, a többi súlyosan megsebesült.

* Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ezéltől Délvidéki.

— Önvédelemből megölte az apját. Kassáról jelentik: Gáspár György szemléni gazda szerette az italt és részegségében zsarnokoskodott családja fölött. A minap estefelé jött haza az erdőből és nagyon fel-dühödött, mert a jószágot mege-tel-nül találta. Mindenkit kizavart a házból. János nevű legényfiát leteperte a földre, annak azonban az utolsó pillanatban sikerült felülemelkedni, kiragadta apja kezéből a fejszét és háromszor súlytott az öreg fejére. Gáspár György negyednapra a kór-házban meghalt.

* Zöltség a levesbe való és a jó zöltség finom hussal együtt Fa Mihály Telek-ház-téri és a Mária melletti boltjaiban kap-ható.

— A három Bóc nem hagyja magát. Bóc z Flórián, Bóc z Ferenc és Bóc z Katalin me-halai cigányok az utcán össze-verekekedtek és közbotrányt okoztak. A rendőrség mindhármukat egyenkint két napi elzárásra és kétszáz lei pénz-bírságra ítélte.

* Marschall Jakob és Fia fest és tisztít ruhákat, selymet, gyapjút, szöveteket, külön osztály: prémestőde, Timişoara, IV. Str. Gen. Foch 19. Telefon: 11-66.

* Halló Amerika! Itt Ardeleán uris-zabó. Megérkeztek az őszi és téli divatuj-donságok, Erzsébetváros, Str. Moşilor 6.

Korcsolyák,

örökéző- és öntöttvaskályhák, valamint könyhaberendezések nagy választékban

Scherter Ottó
vaskereskedésében, Temesvár

PAPETARIE

Kálmán

PÁPIR ÁRUHÁZ
I. STR. VAS. ALEXANDRU / HUNYADI-UTCA 5.

Ötezer ember vándorol ki évenként Palesztinába

— Ussischkin zsidó vezér Temesvárott —

Temesvár, december 12.

Európai utjában Ussischkin, a Palesztina kolonizációját végző Zsidó Nemzeti Alap elnöke tegnap délután Temesvárra érkezett. Első pillantásra ezek az energikus acélkék szemek elárulják, hogy nem minden-napi emberrel van dolgunk. De meg-nyihul a tekintete és lelkesedés csil-log szemében, ha a Palesztina mun-káról beszél.

— Palesztinában — mondotta munkatársunknak — ma az a helyzet, hogy mindazt a földet, amit a Zsidó Nemzeti Alap eddig a rendelkezésére álló pénzből megvásárolt, kiosztottuk. Igen természetes, hogy a rendszeres bevándorlást csak úgy tudjuk elő-segíteni, ha újabb meg újabb föld-területeket vásárolunk meg, ehhez pedig felette sok pénz kell. Félmillió angol fontot irányoztunk elő a jövő évre földvásárlás céljára.

— A bevándorlás óriási méreteket öltött, különösen ha figyelembe vesz-

szük, hogy havonta átlag négy-ötezer ember vándorol be az őshazába, ami évenként igen tekintélyes szám.

— Mindenekelőtt mezőgazdasági munkásokra, dolgos munkásokra van szükségünk. Igaz szükségünk van nagytőkésekre is, hiszen a nemzeti ipar alapjait is meg kell vetnünk, de ezer angol fontnál kevesebb tőkével rendelkező egyének ne menjenek ki Palesztinába.

— Mi most a lehető legjobb viszonyban élünk az arabokkal. Van egy rétege az arab lakosságnak, amely elégedetlen a mai helyzettel. De ez az elégedettség nem a zsi-dóság ellen irányul, hanem az angol-ok ellen, mert az angol hatalom az oka, hogy ezeknek az elégedetlen-kedő nagybirtokos araboknak a feudális hatalma megtört. Három hó-napja látogatom sorra az európai államokat, hogy az ottlévő zsidók helyzetéről meggyőződést szerezzek.

— A bukaresti diákság felvonulása. Bukarestből jelentik: A diákság a numerus clausus érdekében indított mozgalom évfordulóján az orvoskari menzán értekezletet tartott. Az értekezlet befejezése után zárt sorokban felvonultak az antiszemita liga helyiségei elé. Itt szimpáthia-tüntetést rendeztek. A kivonult kar-hatalom szétoszlatta a csoportot, amire a tiszti kaszinó előtt ismét összegyültek és ott is megismételték a tüntetést. Végül az Universul szerkesztő-sége elé vonultak, ahol ugyancsak szimpáthia-megnyilatkozást rendeztek. Az egész idő alatt rendzavarás nem történt.

— Ne bántsd az állatot. Laczkovics György bérkocsis azzal a váddal állott a rendőrbíróság előtt, hogy lovát, amely a sikos uton el-esett, kegyetlenül verte és rugdosta. A vád beigazolódott és a rendőr-bíróság a bérkocsist egy napi elzárásra és ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

— Polgárháború Kinában. Pe-kingből jelentik: A távirati összeköt-tetés Peking és Mukden között husz óra óta megszakadt. A híreket nem lehet ellenőrizni és így állandóan újabb és újabb verziók kerülnek for-galomba. Így hirtelen jár, hogy Kuo-Sung-Ling tábornok Mukdent elfog-lalta és Tsang-Tso-Lin elmenekült. Más híradás szerint utóbbi még Mukdenben van, ahol Kuo-Sung-Ling valamennyi rokonát, akiket sikerült elfogatni, meg-ölette. A helyzet ma Kinában annyira válságos, hogy Japán háromezer embert tart készenlétben, hogy szük-ség esetében azonnal utnak indíthassa Mandzsúria felé. Kína többi részében is a helyzet felette komoly.

* Új műsor a Pátria-kabaréban. A gyárvárosi Pátria-kabaréban ma szombaton és holnap vasárnap új családi műsor. Tekintettel a 12 órai záróra, az előadás pont 9 órakor kezdődik. Vasárnap tea délutánnal egybe-kötött mérsékelt helyáru előadás. Az összes tagok fellépnek.

Megkezdődött a nagy GRAND BAZAR-ban karácsonyi vásár a

Temesvár-Gyárváros, Fő-utca 25. Nagy választék játékszerekben és ajándéktárgyakban.

Babakocsik, hintalovak, biciklik.

Üzletemet

január 1-től Strada Dacilor (Fő-utca) 38. sz. alá áthelyezem

RAGÁLYI PÁL, szücs- és szörmekereskedő Gyárváros, Strada Dacilor (Fő-utca) 32. sz.

A legszebb **estélyi cipők**
Grosz és Hosszunál kaphatók
Belváros, Löffler-palota.

Ügyeljen
a „CARMEN” védjegyre

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőnycim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000.000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágával. Betétek gyümölcsöztetése takarékköny-vecskére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi át-utalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

* A MOSKOVICZ IPARI MŰVEK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, NAGYVÁRAD, ezennel közhírré teszi, hogy elsőrendű minőségű sajtolt élesztőjének Temesvár és a Bácság területén való forgalomba hozatalával a mai napon a Spitzer Benjamin és Fia temesvári céget, mint vezérképviselőt bizta meg, Temesvár-Gyárváros, Fő-utca (Strada Dacilor) 34. szám. Telefon 277.

* „Lángbetűkkel vagy az égre felírva, hogy a FARMODONT fog-krémnél nem volt még jobb soha!”

Lecke a Viitorulnak

Nagy Károly püspököt Pesten megoperálták

Kolozsvár, december 12.

Az erdélyi magyarság körében nagy feltűnést keltett a Viitorul tegnapelőtti cikke, amely azzal gyanúsította meg Nagy Károly kolozsvári református püspököt, hogy budapesti utja alkalmával utasításokat kér a magyar kormánytól a magánoktatási javaslatokkal kapcsolatban. A református egyház igazgatófőtanácsa ebben az ügyben a következő nyilatkozatot adta ki:

A Viitorulnak Nagy Károly püspök budapesti utjával kapcsolatban leadott közleménye nem egyéb rosszakaratu, tendenciózus valótlanosságnál. Tulajdonképpen szükségtelen lenne ennek a képtelen vádnak a cáfolása, de hogy meglássák az okatlan és méltatlan vádaskodások teljes abszurditását, hivatalosan közöljük, hogy Nagy Károly püspök Koleszár László dr. orvos kíséretében orvosi tanácsra utazott vasárnapon Budapestre konzultáció végett. A mai napon kapott távirati értesítés szerint Nagy Károly püspököt meg is operálták és jelenleg a Szent János-kórházban fekszik beteg.

Nincs szakadás

a romániai szocialista pártban

Kolozsvár, december 12.

Több erdélyi lapban megjelent az a hír, hogy Fluera János és több hibe kilép a szocialdemokrata pártból és önálló pártot fognak alakítani. Ennek a hírnak a megcáfolására az erdélyi szocialista párt titkársága kom-münikét adott közre, amely ezeket mondja:

Eme, kétségtelenül bolsevik tenden-ciákat szolgáló hírekkel kapcsolatban kijelentjük, hogy ezek egészben ko-holmányok. Legfeljebb bizonyos körök óhajainak kifejezői ezek és a munkás-tömegek megtevesztése a céljuk. A szocialdemokrata párt ugy Erdélyben, mint az egész országban éppen olyan egységes, mint volt. Semmiféle sza-kadás nem állott be.

Aranyér

„Anusol” Goedecke

Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elis-mert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meg-gyógyítja agyuladt, sebes és vérző helyeket. — Árthatmas alkotórészekből mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbébe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.

Főraktár F. H. MEES drogueria en-gros
Soc. in col.
Bucureşti, Calea Griviţei 61.

Az őszi és téli szezon

kezdetével felhívom a hölgy-közönség figyelmét, hogy

női

divatszalonom

a Gyárváros, Nagykereszt-utca 1/a sz. a. átvesz mindennemű rendelést kosztümök, kabátok, utcai ruhák, es-télyi ruhák, gyermekruhák és fiuruhák készítésére. Tisztelettel PATAKY FERENC női szabó. 265

„ATLANTA”

TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

TIMISOARA

TELEFON: 19-66

Irodalom

A tegnap tarlóján

Orlow

— Bemutató előadás. —

Két verseskönyv

— Ormos Iván. — Huzella Ödön. —

Az erdélyi magyar irodalom most karácsony előtt többek közt két verseskönyvvel lett gazdagabb. Talán csak jóakarattal lehet ezeket az ötvenhatvan oldalas füzeteket köteteknek nevezni, melyek azonban így vékony-ságukban is sok értéket tárnak az olvasó elé, azon olvasó elé, aki szereti a szép magyar verset, azt a magyar verset, mely nem üres szavak halmaza.

Ormos Ivánnak ez másfél év alatt a második könyve. Az elsőnek a címe volt Ölelés dult földön. Tetszéssel találkozott és sejtetni engedte, hogy a fiatal poéta a fejlődés útján még szép haladást tesz. Második kötetével, amelynek Ökrökkel és csillagokkal a címe, ennek a reménynek jó részét már beváltotta. Vers technika tekintetében ügyesen követi az amerikai Withmannt és azokat a német és francia költőket, akik a rim helyett a szavak belső zöngéjével hozzák ki a versek csendülését. Rimtelen sorai szépek. Ami a versek tartalmát illeti: a legtöbb Erdélyről és erdélyi tájakról, erdélyi emberekről, erdélyi hangulatokról szól. Es valóban ezek a versek olyan igazán fakadtak Erdély talajából, akár a hegyi rétek és erdők virágai.

Ormos Iván könyve Aradon jelent meg.

A másik poéta, akinek könyve fekszik előttem, Huzella Ödön. Nagyvárad újságíró. Mint poéta sem ismeretlen. Ez már hetedik könyve.

Verselési technika tekintetében nem követi az újakat, de nem utánozza a teljesen régieket sem. Rimes sorokat ír és pedig kizárólag magyar hang-súlyos formában, négy-négyes, négy-hármas, hat-hatos ütemre leginkább.

Mintha már kifejezési módjával is rá akarna mutatni verseinek belső tartalmára, amelyben ott él a magyar lélek, ott reszket a magyar bu, ott duhajkodik a magyar öröm. Minden sora, minden versszaka telítve van magyar érzéssel.

Könyvének a címe: Mégis... Egyszerű és sokat mondó cím. Letiporták a magyart, letaszították arról a piedesztálról, melyen ezer esztendő át volt, de a magyar mégis megmaradt magyarnak. Ez van benne a címben és ez van verseiben is. Verseit olvasva érezzük, hogy Huzellának volt mondanivalója és hogy a lelkünkhöz és a szívünkhöz szólva arra tanít, hogy a lét minden körülményei között törhetetlenül ragaszkodjunk magyar voltunkhoz, édes anyanyelvünkhöz. k. e.

járva sok kedves régi ismerőssel találkozunk, akik valamikor nagy szerepet játszottak Temesvár életében és most már csendesen pihennek mindannyiunk utolsó nagy lakában, a temetőben. Sok kedves apróság elevenedik meg emlékezetünkben, amelyekből néhányat csokorba kötve, átnyújtunk olvasóinknak.

Csasznak József, a Józsefváros vezető férja volt és hosszú esztendőken keresztül képviselte ezt a városrészt a városi törvényhatósági bizottságban. Testi-lelki jóbarátja volt néhai Telbisz Károly polgármesternek, akinek szűkebbkörű vezérkarához tartozott. Történt, hogy Csasznek napokon keresztül nem mutatkozott a reggeli sétánál. Telbisz és stabja, amelyhez még Plausich Máttyás, Kohn Sámuel és Pápfy Szevér tartoztak, nem tudta mire vélni a dolgot.

Akkoriban épült a lebontott várfalak helyén a piarista gimnázium, melynek terveit Székely László műépítész tervezte. A tervrajz azonban nem tetszett Csasznek Józsi bátyáknak, mert szerinte tulsok volt rajta a torony.

Egy szép napon Telbisz reggeli sétája alkalmával a Jenőherceg-teren, észreveszi, hogy Csasznek előtűnik a téren, de oly irányt vesz, hogy ne találkozhassék a polgármesterrel. Telbisz erre kíséretével irányt változtatott úgy, hogy elkerülhetetlen volt a találkozás. Kölcsönös üdvözlések után azt kérdezi a podeszta:

— Miért nem látunk az utóbbi időben a városházán?

— Nem jöhöttem, mert Pesten volt dolgom.

— De a holnapi közgyűlésre csak eljössz.

— Nem lehet, mert újra el kell utaznom, bár nem igen merek...

— Miért?

— Mert ahányszor elutazom és visszajövök, mindig egy pár tornyocskával többet találok a gimnáziumon.

Színház és Művészet

Karácsonyi képkiallítás. Braun Gusztáv aradi műkereskedő, ki már a múlt évben is szép sikert ért el Temesvárott, ez idén karácsonyi képvásárt rendez a Széchenyi palotai kiállító helyiségben. Körülbelül 85 képből álló kollekcijában különösebb figyelmet keltenek: Csók Spanyol nő, Mednyánszky Fiumei kormányzó, Tomai Hárem, Nyilasy Falusi kép, Olgyai Téli tájkép, Glatz Pipáló paraszt című képei, valamint Czencz, Edvi-Ilés, Spányik, Bosznai, Rottman s más jó márkájú festők művei. Itt szerepel a Párisban nagy sikereket ért Bálint Gyula egységes kollek-

Csernoch János magyarországi hercegprímás temesvári püspöksége idején többször vendégül látta a város vezetőferfiat. Természetes, hogy Csasznek sem hiányozhatott. Egy ilyen alkalommal Csasznek vörös borral telt pohárral kezében felállott dikciózni. A beszéd hevében oly szerencsétlenül gesztikulált, hogy a bor a püspök reverendájára loccsant. Csasznek azonban nem jött zavarba:

— Nem tesz semmit, küldjék a reverendát a tisztítóba az én számlámra.

Az általános elképedést csakhamar élénk derűtség váltotta fel, amikor látták, hogy a kiszólást Csernoch is kedélyes oldaláról fogta fel.

Metianu nagyváradai görög katolikus püspök egy ízben Temesvárra jött híveit meglátogatni. Bankett is volt, amelyen Csasznek ékes németnyelvű felkészítőt mondott, amelyet a következő szavakkal fejezett be:

— Es lebe hoch der griechisch nicht orientierte Bischof — Mecenás.

Ezt az esetet különösen azoknak ajánljuk figyelmébe, akik azonnal retorziót követelnek, ha egyik-másik tisztviselő nem tudta még kifogástalanul megtanulni a román nyelvet. Temesvárott még Telbisz polgármestersége idején is volt egy egész csomó tisztviselő, aki nem tudott magyarul. Ezeket felszólították, hogy igyekezzenek mielőbb elsajátítani a magyar nyelvet. Az öregeknél ez bizony nehezen ment. Egy ilyen öreg beamternek, aki a rendőrség szolgálatában állott, kiosztottak egyszer egy ügdarabot, amely szerint valakinek tartózkodási helyét kellett volna kipuhatolni. Ez nem sikerült az öreg urnak, mire ráírta az aktára:

„Nem hatolható ki pu“.

És senki nem háborodott fel rajta.

Beethoven emlékének szentelik a zenebarátok e hó 19-iki hangversenyüket, amelyre naponként folynak a próbák. A hangverseny érdekességét növeli Hevessy Piroska szólista szereplése. A Tiszti Kaszinóban rendezendő hangverseny iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A mostani szezon utolsó operett-premierje zajlott le pénteken este a színházban. A régi-régi forró színházi esték mindenkit magával ragadó varázsa támadt fel a szívekben s változott energiává a tenyerekben, amelyek sokat és sűrűn tapsoltak az est folyamán. Marischka Ernő és Branichstäden Brunó társzerzőknek Harsányi Zsolt által magyarra remekül fordított operettje, Az Orlow, teljes diadallal befutott és a sorozatos előadások seregére telt házakat biztosított magának.

Hogy az előadás tökéletes volt abban minden szereplőnek egyformán része van. Betegh Bébi és Zilahy Irén valóságos versenyre keltek egymással pazar toalettek tekintetében. Betegh Bébi impozáns volt Nadja alakjában, játékaival, énekével és táncával egyformán elragadta a közönséget. Zilahy Irén a megszokott volt: nagyszerű minden mozdulatában és szavában. Egy csomó új táncot is mutatott be ismétlésre kötelező sikerrel. Barna Anci mint Jessy figyelemreméltó volt és újra leszögezhetjük: az operetben van a helye inkább, mint a prózában. A szerelmes Alex szerepében Szücs Laci brillirozott. Fess és elegáns volt. Misoga pompás alakítást nyújtott, mint rendesen. A többiek közül Kassay Károly és Szabadkay Miklós tuntek ki különösen. A rendezésért Jakabfyt, a zenekar precíz működéséért Csányit illeti elismerés.

A színházi iroda hírei. A pénteken este nagy sikerrel bemutatott Orlov-operett december 20-ig megszakítás nélkül marad műsoron. Az újdonság délutáni előadásait is rendes esti helyárok mellett tartják. A férfiszerepet Szücs Laci és Fratta Géza felváltva fogják játszani. Fratta Géza, aki legutóbb szatmári bonviván volt, nem ismeretlen a temesvári színházi közönség előtt. Nehány esztendő előtt már játszott nálunk és elegáns megjelenésével, kellemes hangjával és játékmódjával mindenkinél megnyerte a tetszését.

Heti műsor.

Szombat délután ötkor: Orlov.
Szombat este Orlov.
Vasárnap délután félháromkor: Orlov.
Vasárnap délután hatkor: Üvegcipő.
Vasárnap este kilenckor: Orlov.
Hétfő: Orlov.
Kedd: Orlov.
Szerda: Orlov.
Csütörtök: Orlov.
Péntek: Orlov.

Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is

Sternbergnél.

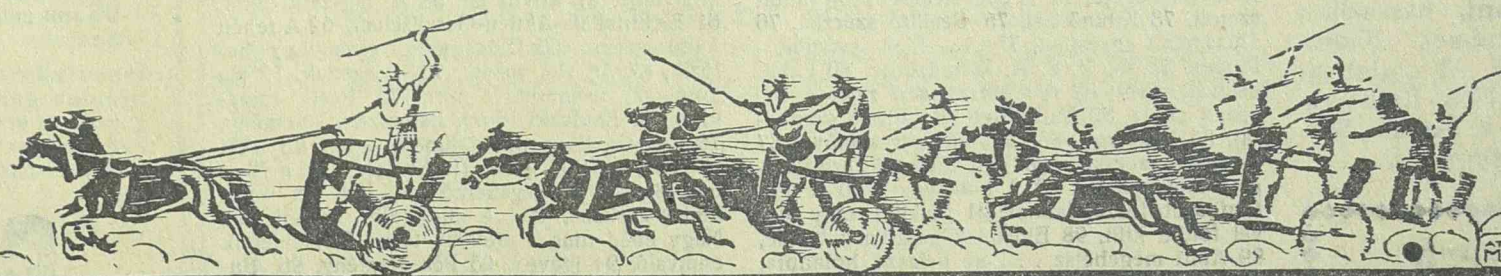
M O Z I

Belvárosi mozi: december 15, 16 és 17. || Gyárvárosi mozi: december 18 és 19. || Mehalai mozi: december 20.

Az 1925. év legmonumentálisabb filmjei :: :: Utolsó nagy világsiker!

A TIZ PARANC SOLAT

Nagy társadalmi erkölcs dráma az ókor és a modern életből.

Tiz nagy felvonás egy részben.

Tiz nagy felvonás egy részben.

CELE ZECE PORUNCI DORIAN-FILM LA CINEMATOCRAFELE LUX SI VLAICU

Ezen film egy jelkép, mely bemutatja, érdekesítő jelenetekkel az ókori végrendeletet; viharos küzdelem a jó és rossz között; elkeseredett harc, mely évezredek óta folyik az emberiség között a földön.

:: Nagy amerikai gyártmány. :: — :: Monopol DORIAN film. :: — :: Felemelt helyárak. :: — :: Kedvezmény nincs. ::

Jön!

A következő film:

A cárnő

Monumentális dráma POLA NEGRI-vel.

Uj film. :: Legelőször Romániában!

Timisoara a legelső város, mely színre hozza e nagy filmet.

Rózsás köd

Irtá: Hajnik Miklós

Egyszer életemben szerelmes voltam. Régen volt, talán igaz se volt. S amint most a libegő gyertyafénynél a szemközti tükör sarkában galambösz fejemet nézem s visszagondolok a rég elmúlt korokra, olyan vagyok magam előtt, mint egy kísértet.

Valaha, egyszer szerelmes voltam. Nagyon régen volt, de mégis igaz volt, mert fáj visszaemlékezni rá. S ami fáj, az a valóság.

Szerelmes voltam.

A neve Éva volt. Él-e még, vagy meghalt? ... Mindegy. Egészen mindegy. Mert hiszen meglehet, hogy él még valahol egy tőpörödött, öreg anyóka, aki bizonyíthatná, hogy ő az én Évám. De hát az ilyesmi csak mosolyogni való. Mert az az Éva, akibe én szerelmes voltam, az már nagyon régen meghalt, pontosan ugyanakkor, amikor az én szerelmem megszűnt. Lehetséges, hogy a többi emberek nem vették észre, hogy ő meghalt s talán téntfergett is e földön továbbra is valami hozzá hasonló, de én tudom, hogy az az Éva, akibe én szerelmes voltam, csak addig élt, amíg én szerettem.

Különös szerelem volt ez. Már nem emlékszem, hogyan kezdődött. Lehet, hogy sohasem is kezdődött. Csak azóta emlékszem rá, amióta elszállt.

Én szerelmes voltam Évába. Hogy ő is belém? ... Ezt sohse kérdeztem tőle s mai nap se tudom. Különben se fontos. Teljesen mindegy. Akár volt, akár nem volt, elég, hogy én voltam szerelmes és sokat voltunk együtt. Pedig nem volt se menyasszonyom, se feleségem, se barátom, se semmi. Semmi közünk se volt egymáshoz, csak annyi, hogy én szerelmes voltam beléje. És sokat voltunk együtt, minden cél nélkül és semmi értelme se volt, hogy együtt legyünk, még csak az sem, hogy jól éreztük volna magunkat. Csak éppen olyan magától értetődő, természetes volt nekünk az, hogy együtt vagyunk s együtt sétálunk s egymással beszélgetünk.

Nem volt feltűnően szép nő. Sok embernek talán csöppet se tetszett volna. Én akkoriban tulajdonképpen egyszer se néztem meg kritikus sze-

mekkel. Tudtam, hogy szeretem s más nem is érdekelt aztán. Ha néztem is, nem láttam őt, hanem csak éreztem a szemeimben is, hogy én őt most nagyon szeretem. Így hát alig emlékszem rá pontosabban.

De mégis... Most jut eszembe, hogy egyszer, igen, egyszer megláttam a haját. Megmosatta a fodrásznál és még nem jól száradt meg s újra kibontotta. Hosszu haj volt, kicsit hullámos, kellemes, finom haj, nagyon szép volt.

A szemére is emlékszem. Szürkés kék volt, mint a mennybolt nyári napfölkelte után. Nagyon szép szeme volt, nyugodt, tiszta. S egyszer felvillant benne valami. Talán szerelem volt az?... Akkor különösen szép volt, erre emlékszem.

A karjára is emlékszem. Szép, telt, formás kar volt az, meleg lendülettel vont vele magához egyszer egy kisgyereket. Nagyon szép kar volt, anyás, bársonyos, ölelésre való.

És a kezére is emlékszem, azaz

inkább csak az ujjakra. A finom hosszú ujjak egyszer mintha kézfogáskor idegesen megrándultak volna tenyeremben... Szép, hűvös keze volt...

Milyen is volt ő?...

S most hirtelen én láttam őt. Mert nagyon szerelmes voltam s gyönyörűnek láttam. S számomra gyönyörű is volt. Hogy mások milyenek látták, teljesen mindegy.

Gyönyörű volt.

Nagyon szerelmes voltam. Rózsás ködbe borult minden körülöttem, amikor vele voltam. Se nem láttam, se nem hallottam, se nem gondolkoztam. Csak éreztem, hogy ez most valami nagyon jó, hogy együtt lehetek vele. És hogy azelőtt nem is éltem, nélküle nincs is élet, ez az igazi élet, amikor együtt vagyunk mi ketten.

Nagyon jó volt együtt lenni, egymás mellett menni az utcán, feledve reménytelen sorsomat. Oh, mert keserves fiatalságom volt nekem. Nem is jó visszagondolni azokra a gonosz, lelketlen nőkre, akiknek játékszere voltam!

De Éva, az más volt. Ő nem kint engem soha. Nem bántott engem egy rossz szóval se, szeszélyeit nem rajtam töltötte ki, fiatalságommal és tapasztalatlanúságommal nem élt vissza, nem kért tőlem pénzt és életet, nem akart testileg-lelkileg tönkresilányítani. Ő jó volt hozzám. És ez volt a legszebb a mi szerelmünkben, hogy nem volt benne se számítás, se üzlet, se terv, se cél, semmi előre elgondolt, minden természetes volt és magától értetődő és minden magától jött.

Nagyon szerelmes voltam. És ő?...

Most, öreg fejjel ha visszagondolok rá, mindinkább az a meggyőződés rémlik ki emlékképeimből, hogy ő nem volt szerelmes belém. Csak unatkozott s unalmában jó voltam neki én is és talán mások is... Mindegy, akárhogy is volt, ő mindig kedves volt hozzám és jó volt hozzám, irgalmas, mint ahogy egy lázas beteghez az ápolónő.

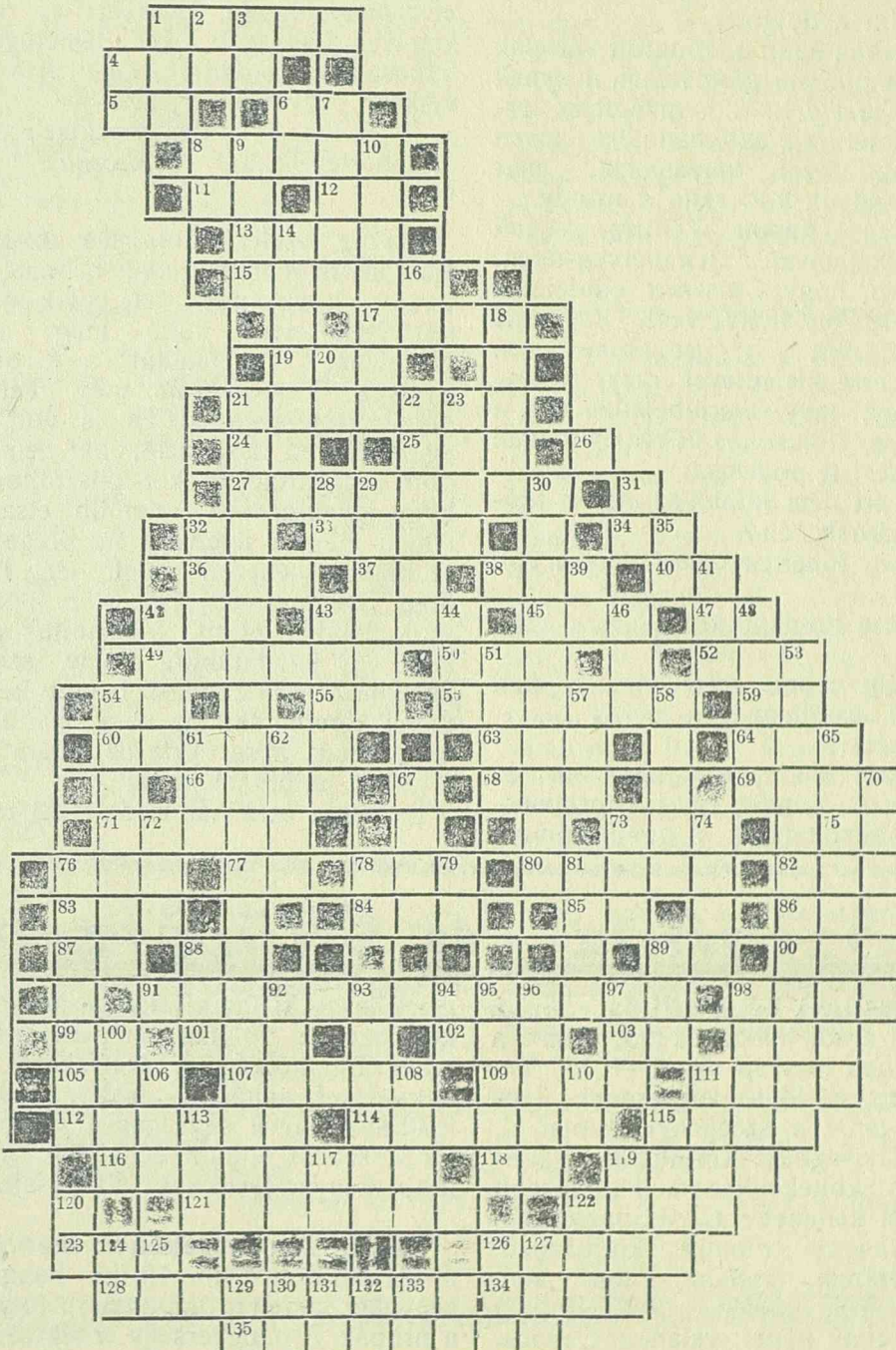
Jó szíve volt. És talán szeretett is engem egy kicsit.

De mindez már nagyon régen volt. A láz elmúlt, a sovány, ideges fiúból kövér öregember lett. Hideg, megtört szemmel nézem a világot, a rózsás ködök örökre szétrebbentek előlem. Szerelmek, szenvedélyek lázas kora már régen elmúlt, már alig emlékszem rá, csak éppen annyit, hogy akkoriban, igen, akkoriban jó volt élni...

Keresztrejtvény

Sonka keresztrejtvény.

Szerző: D. R.

Vízszintes sorok: 1 A husételek királya, 4 Csemege, 5 Ennyi étkezés van, 6 A sonkának ez a része az övé, 8 A torta ne legyen ilyen (idegen szó), 11 Ez is fontos, nemcsak a hus, 12 Német kettős magánhangzó, 13 Vendéglőben ezt fizetjük (német szó), 15 Jó receptet háziasszony a másiktól... 17 Szakács teszi, 19 A gyümölcsnek parancsoljuk, 21 A legkellemesebb kötelesség, 24 Nevető szócska, 25 Kertész, víz, orvos teszi, 27 A legjobb vice, 32 Betű fonetikusan, 33 A tökhetes, 34 Ige a vadhus érdekében, 36 Itt van a sütnivaló, 37 Olasz folyó, 38 Bajorok nemzeti itala, 40 = 24, 42 Kor, 43 Bánati folyó, 45 A marhák étterme, 47 Pennsylvánia rövidítése, 49 Az étrendet is szabályozza, 50 Az evő ember... 52 Keveset együnk, de jót, ez is... 54 Ott franciául, 55 A láz kezdete és vége, 56 A bor a gyengének... 59 Igekötő, 60 Nem izlik az ilyen koszt, 63 Filmgyár, 64 Gray amerikai botanikus másik neve, 66 Kis gyerek így mondja a legnépszerűbb gyümölcsöt, 68 Ezzel védjük az ivószervünket, 69 A ló csemegéje, 71 A beef steak-et félig sültlen szereti, 73 Kétféle hal, 75 Szállító szócska, 76 Társadalmi egyesület, 77 Az idej gyümölcs-termés, 78 Az U. S. A. számúzóttje, 80 Cseh-szlovák város, 82 A szarvashusért rajongó ősapánk anyja, 83 Mutatózó, 84 Ehető gombafaj, 85 Irányrag, 86 Cornelle híres műve, 87 Rosszaló szócska, 88 Volt fővárosi szingizgató monogramja, 89 A nóta vége, 90 A legfontosabb fűszer latinul, 91 Mákkal vagy dióval töltött kiűt, 98 Előételek készülnek belőle, 99 Amit megehetsz... ne halaszd holnapra, 100 Ezt adják a kofák gyakran zöldség helyett, 102 Kevés embernek kell, 103 A jó pecsenye így van sültve, 105 Névtű, 107 Másoló, 109 Ehető husu állat németül (fonet.), 111 Az ember első vendéglője, 113 Nyencnek szeretik, halakból nyert dolog, 114 Ebből nem élünk meg, de nélkül sem, 115 A győzelem istennője, 116 Finom kesernyés édesség, 118 A tojáshéj főalkotóelemének kémiai jele, 119 Név, 121 Étkezés, 122 Étvágyat csinál, 123 Minden nő jól ért hozzá, még az is, aki a konyhához nem ért, 126 A nagypapától cukrot kap, 128 Rosszgyomru ember desszertje, 135 Ebből lezz a kenyér.

Függőleges sorok: 1 A szakács jól ért hozzá, 2 Bibliái alak, óriástermatü király, 3 Gyümölcs után vezet... ígyál, 4 Tök is teszi, az ember feje is, 6 Latin kettőshangzó, 7 Hideg édesség, 8 Osztalózó szó, 9 Az akácnak a legjobb a... 10 A táplálék fontos része, 14 Az első fogás, 16... öntik a szősz, 18 Ilyen táplálékunk a sonka, 20 Vallás rövidítése, 21 Közmondás, mely a szakácsművészet relativitását szögezi le, 22 Az állatok étrendjét is tanulmányozza, 23 Így eszik az osztrigát, 26 Kedvelt ital franciául (fonet.), 28 Az elhajtóit csont utja, 29 Foglalkozás, 30 Tészta, disznótoron szokott szerepelni, 31 Ami az evőkésnek rendszeren nincs, 32 Ha tejből van, gyerekeddel, 35 Böllér teszi, 39 Ehető husu vadnémetül (fonet.), 41 Rossz, ha a májra ömlik, 42 Idény más néven, 43 Víz emlős, zsirjáért vadásszák, 44 Szajna mellékfolyója, 46 Legjobb az orosz, 48 Tiltja, hogy a mohammedánok ezzel a keresztrejtvényvel foglalkozzanak, 51 Nála kapható az enniváló, 53 A legzamatosabb sült, 54 A husételek királynője, 57 Rövid tál, 58 A legszebb torta, 61 Elektrizitáts-Aktien-Gesellschaft, 62 A tehén fontos szerve, 65 Diómagyáru gyümölcs, befőzik, 67 Az élet szőzja, 70 Itt eszünk, 72 Ha kínálnak, ne mondd e szót, 73 Pestü sportklub, 74 Enniváló leány, ha borzas, sütemény, 76 Kenyér, hus, sajt, gyümölcs stb., 78 Aki ezt érzi, a 79-et teszi, 79 Az teszi, aki a 78-at érzi, 81 Kenyermagszerző ige, 88 Az evés fontos eszköze, 89 A krumpit szereti, 92 Nagy ebéd után a mellény teszi, 93 Némelyik enniváló, 94 Igevég, 95 Péksütemény, 96 Balatonmelléki üdülőhely, 97 Előkelő helyen márványból van, 98 Kevésbé jó borok népies neve, 190 Nem iölém, 106 Akinek karrierjében egy alma döntő fontosságu volt, 108 Francia férfinév, 110 Bordából készült, 111 Éneklő rabszolganő, 113 Menni latinul, 115 Az ivás kísérlőjelensége, 117 A pecsételő ember sokat találkozik vele, 119 Sokan szeretik a combját kirántva, én nem! 120 Tojás fra clául (fonet.), 122 Franciául övé, 124 Nyereg alatt puhtotta a húst, 125 Kétszer véve kozm. cikkek, 127 Név franciául (fonet.), 129 = 75 vízszintes, 130 = 78 függ., 131 Az étel fontos tulajdonsága, 132 = 118, 133 Mérges elem kémiai jele, 134 Az étel iránya.

Rejtvénymegfejtőink figyelmebe!

A múlt vasárnapi Déli Hirlapban közölt keresztrejtvény megfejtését kedden megjelenő számunkban közöljük.

Mielőtt

karácsonyi ajándékot vesz, tekintse meg Katzky karácsonyi kiállítását (Mercy-utca 10. Legalkalmasabb ajándékok nagy választékban.

Grammofon

Zánclemez

Varrógép

Kerékpár

Motorkerékpár

Futballabdák

Zseblámpák

Ha szép akar lenni, használjon Kalka-féle Lilliomtej-krémet, lilliomszappant, Illompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kalka Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sasok, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Temesvári Szerb Takarékpénztár R.T.

Timișoara

Foglalkozik deviza- és valuta-üzletekkel és a bankszámbába vágó összes teendővel

Temesvár - Belváros, Str. Gheorghe Lazar

Telefon: 11-97, 14-97, 15-97, 25-12

Groszmann Sándor

cég szőrmeáru-osztálya. Gyárvárosi fő-tér. Telef. 226;

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóro Pál bácsi.

Kalandos Palkó utazásai Palkó és Sam Hawkens találkozásai.

Körülbelül három hónapon keresztül volt Kalandos Palkó az aranyások társaságában. Az aranyások minden reggel korán mentek el hazulról és későn este tértek vissza. Mindig hoztak egy csomó aranyport és azt a fakalyiból egyik sarkán elásták. Palkó sohasem ment velük, hanem neki kellett takarítani, mosni és főleg főzni. Az aranyások minden este mondták neki, hogy csak végezze jól a dolgát, a végén épen úgy megkapja részét a keresetből, mint a többiek.

Mikor a harmadik hónap is eltelt, Palkó egy reggel felébredve látta, hogy a kunyhóból minden felszerelés eltűnt. Odafutott a sarokba, ahol az aranyport elásva tartották és látta, hogy a gödör ki van bontva és üres. Szaladt a kocsmába, mert azt hitte, hogy az aranyásokat ott találja. A kocsmáros azonban ezeket mondta neki:

— No, téged szépen becsaptak azok a gézengúzok. Ma hajnalban itt voltak nálam, beváltották az aranyport, eladták nekem szerszámaikat és még a fakunyhót is. Összesen harmincezer dollárt kaptak tőlem. Azután elbucsztak és elmentek.

Palkó nagyon busult, mert látta, hogy az aranyások becsapták. Elhátározta, hogy visszatér Szan-Francis-kóba. Még volt némi pénze, melyet magával hozott, azon vett magának élelmiszert és elindult. Délutánra a hegyek közé ért, ahol nagyon hideg volt. Palkó a hidegtől és a fáradságtól annyira elbágyadt, hogy összeesett az uton. Azt hitte, hogy ott lesz vége, amikor egyszerre emberi hangot hallott:

— Nini, itt egy kisfiú fekszik, ha nem tévedek.

Palkó nagy nehezen fenyitotta a szeméit és maga előtt egy kis emberkét látott, aki egy gebénült. Az emberke ruhája és főleg a bőrkabátja esupa folt volt, a fején ócska nagy kalap volt, vállán pedig öreg puska. Leszállt a lóról és részvétellel mondta:

— Beteg vagy, ha nem tévedek. Kalandos Palkó ránézett a furcsa kis emberre és az olyan ismerősnek tetszett neki. Még sohasem látta, azt tudta, de még is tisztában volt vele, hogy ismeri. Hirtelen az eszébe villant valami és kérdezte:

— Bácsi, kérem, ugye maga a Sam Hawkens?

— Az vagyok, ha nem tévedek, de honnan ismered te engem?

— Én a bácsit azokból a könyvekből ismerem, amiket otthon olvastam s melyeket May Károly irt amerikai utazásairól.

A kis emberke csóválta a fejét:

— Ejnye, ejnye, az a Károly. Mondtam neki, ha nem tévedek, hogy ne írjon rólam könyvet, de ő mondta, hogy mégis ír és meg is tette, ha nem tévedek.

Sam Hawkens aztán ennivalóval kínálta meg Palkót és egy korty bort is adott neki a kulacsból. Majd maga mellé ültette a lóra és elindult vele. Közben Palkónak el kellett mondania, hogy hogyan került az aranyvidékre.

— A gazemberek, — mondta mérgesen Sam Hawkens, — ezek alaposan becsaptak téged, ha nem tévedek. Palkó ekkor így szólt:

— Erről a mondásáról is ráismerem a bácsira és a ruhájáról is, meg a puskájáról, amelynek, ugye, Lidi a neve?

— Az. De az a huncut Károly mindent megirt rólam, ha nem tévedek.

Már késő este volt, amikor egy bokor mellett haladtak, amelynek tulsó oldalán egymásután több lövést hallottak. Sam Hawkens leugrott a lóról, óvatosan előre ment. Aztán hirtelen kettőt lőtt. Csak aztán szólt hátra Palkónak:

— Rablók öt embert meggyilkoltak, de most én is elbántam velük. Odamentek és Palkó látta, hogy öt ember holtan fekszik, a két rabló azonban csak átlótt lábbal feküdt a földön.

— Csudálkozol, ha nem tévedek, — mondta Sam Hawkens, — de May Károlytól tanultam, ha nem tévedek, hogy embert nem kell feleslegesen megölni, azért csak a lábaikat löttem keresztül, ha nem tévedek.

Palkó jól megnézte az öt halottat és akkor meglepve látta, hogy azok az ő aranyásói társai. Sam Hawkens átkutatta a halottak zsebeit és azokban megtalálta a harmincezer lelt. Odanyújtotta Palkónak:

— Ez pedig a tied, ha nem tévedek, mert velük voltál.

— Ez egyszer pedig téved, Sam bácsi, mert a vad nyugat törvényei szerint engem csak a hatodrészt illet, mert hatan voltunk, a többi a magáé.

— Jól ismered May könyveiből a nyugat törvényeit, ha nem tévedek. De a törvény szerint a tettenért rablók pénze teljesen az enyém, ha nem tévedek.

Aztán kikutatta a rablók zsebeit s az abban talált kétezer dollárt eltette. A rablókat ráfektették Sam Hawkens lovára és visszamentek a telepre. Ott elmondták, hogy mi történt, a két rablót átadták a telep hírájának, akit arra is kértek, küldjön embereket az öt aranyásói eltemetésére.

Egy napig pihentek, aztán elindultak Szan Franciszkó felé, ahová pár nap után meg is érkeztek.

Közmondások.

Lassan járj, tovább érsz.
Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.

Addig nyujtózodj, ameddig a takaród ér.

Nem mind arany, ami fénylik.
Ember tervez, Isten végez.

Sok kicsi sokra megy.
Addig hajlitsuk a vesszőt, amíg fiatal.

Iskolában.

Iskolában ne trécseljünk, tanítóra jól figyeljünk, tanító ur szavát lessük, a fülünkbe beeresszük, ki nem figyel tanításra, hogyha megnő, kárát látja.

A hét napjai.

Ha számolunk egytől hétig, hét hét napját kapjuk végig.

Hétfő a hét szép kezdete, hétfőn rossz ne légy csemete.

Kedd a héten második nap, ki nem tanul, büntetést kap.

Szerdán szeress tanulgatni, Aztán lehet játszogatni.

Csütörtök a hétnek fele, jóval legyen zsebünk tele.

Pénteken, ki engedetlen, az nem marad megveretlen.

Szombaton jól viseld magad, játszani csak akkor szabad.

Vasárnap a pihenésé, vigalomé, ünneplésé.

A hét napja ez a hétnek, gyerekek, ne felejtsetek!

Rejtvények.

1. Versestalány.

Négy betűből állok én, madár disze vagyok én, acélból is lehetek, gyakran ti is, gyerekek, használtok ám engemet, — ez a dolog mi lehet?

2. Szórejtvény.

Ha egészben mondjuk, egy egy dunántúli megyének a nevét jelenti. Ha elhagyjuk első és utolsó betűjét, egy egy nemes ércnek a nevét kapjuk. Ha pedig elhagyjuk első három betűjét, akkor valakinek a nevét kapjuk, akit a gyerekek nagyon szeretnek.

3. Bűvös betűk.

RIGA = hasznos háziállat.
KÖRE = fiunév becézve.
RÖGÖ = az aggkor kifejezése.
KOIR = szépen füttyülő madár.

Ezt a tizenhat bűvös betűt úgy rakjátok sorba, hogy a sorokban oly szavak képződjenek, melyek a mel-léjük irt értelmet adják. Azonban az összerakás csak akkor helyes, ha felülről lefelé olvasva ugyanazokat a szavakat kapjuk.

A megfejtéseket szerda estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvénymegfejtés:

1. ....
2. ....
3. ....

Megfejtette.....

Lakik.....

NÉPKÖNYVTÁR

könyveire
aki előfizet és belép a

NÉPKÖNYVTÁR

irodalmi pártolók sorába, az sokkal olcsóbban juthat könyveinkhez és kedvezményül állandóan

díjtalanul
állunk bármilyen ügyben rendelkezésükre.

HAVONTA 2 KÖNYV.

Kiadóhivatal:

ARAD, Str. Rázboeni 31-33.

Addig ne vásároljon új autót magának,
amíg meg nem tekintette és ki nem próbálta
az új típusu

BUICK 1926

Master-Six és Standard-Six autókat.

Ezek az autók a következő újítások eszközöltettek:

A motornak sokkal nagyobb a hajtóereje

Sokkalta biztosabb fékrendszer

A külső gumrik megnagyobbítottak

Kétrendszerű „Deico” villamos szerkezettel vannak felszerelve

Új irányváltoztató készülék a kormányonál

Újrendszerű légsűrűsítő

Olajsűrű

Benzinsűrű.

NOËL S. A. R.

BUCUREȘTI Calea Victoriei 105.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ócska gépöntést és kommerzöntést vasöntételekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Gyors- és gépirónó állást keres. Szives megkereséseket „Török” jellegre a kiadóba kérek.

Irodába járó intelligens árvaleány lakást keres urinónél, kinek esténként kézimunkázna az ottlakhatás ellenében. Lehetőleg Belvárosban. Cim a kiadóban.

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Csinos, tiszta butorozott szoba azonnalra kiadó. Özv. Englmanné, Erzsébetváros, Király-tér 3.

Irodai munkaerő, ki német, román, magyar nyelvet bírja, gépirásban jártas, kezdő állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek.

Házmesterpár kerestetik, az asszony mint szakácsnő. Cim a kiadóban.

Állást keres románul és németül beszélő kereskedő. Cim Mittelmann Wolf Szénatér 8. sz.

Elektromosan hegeszt minden géprészt Friedrich Testvérek elektromos hegesztő-üzlete.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek. Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címére kérek.

Lakások márciusra 1 és 2 szobás meliékkel költségtérítéssel, de lépés nélkül a Gyár város központjában bérbeadók. Ajánlatok a felajánlott bér és családi körülmények megje öléseivel „319” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Fiatalember, 19 éves, vizsgázott soiför, 5. gimn. végzett, öt nyelvet beszél, van irodai és kereskedői gyakorlata, bármilyen alkalmatást keres. Cim: Máthész Károly Oravita.

Iparművészeti tanfolyam! F. Schön Erzsébet iparművesznő 1926 január 1-ével állandó iparművészeti tanfolyamot nyit. Érdeklődni lehet Fázsy, Iparművészeti Vállalatnál. Belváros, Szent György-tér 4. szám alatt, d. u. 2-6-ig. 213

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Vas- és rézbutorgyár

Saját gyártelepén működik, Erzsébetváros, Templomtér 2. sz. Központi iroda: Hermes Bank R. T., Lloydsor 5. Gyárt mindennemű vas- és rézbutort, kórházi és szállodai berendezést. Központi telefon 518 és 316. Gyári telefon: 18-31

Butor

Saját készítésű háló- és ebédlő-butorok különböző színekben és formákban. Elsőrendű munka, jótállás mellett, olcsó áron kapható Siebold Fülöp műbutorasztaljánál, esetleg terv szerinti rendeléseket elvállal. Gyár város, Tavirada-u. 10. Tel. 6-99

Olcsón eladnánk avagy elcserélnénk

Bucuresti központjában fekvő szép, modern

bérházat

(azonnal beköltözhető 6 szobás uri lakással, minden mellékhelyiséggel)

egy **temesvári bérházzal.** Cim a kiadóban.

Csak 10 napig!

Nagy karácsonyi occasio a CITY-áruházban, Mercy-u. 2.

➔ Feltűnő olcsó árak! ➔

Selyem ing	650.—	Gyapju sál	145.—
Divat flaneling	250.—	Selyem sál	180.—
Zefir ing	258.—	Sport sapka	180.—
Jäger alsó trikó és nadrág komplett	315.—	Divat férfi zokni	65.—
Női reform nadrág	90.—	Divat nyakkendő	75.—

Sok pénzt takarít meg, ha karácsonyi szükségleteit nálam szerzi be!

Az összes árakból 10% engedmény!

KARÁCSONYI ÉKSZER AJÁNDÉKOT

a legjobban és legolcsóbban csak a JUVELIE ékszerüzletben lehet beszerezni

TIMISOARA, Str. Mercy 3. kapu alatt JUVELIE.

„Venus“

IV., Uri-utca 4a. Mindennemű férfi és női kalapok, ugyszintén kalapjavítások a legolcsóbban. Bőrkalapok gyári árban.

Krausz Salamon

ortopéd és divatcipész

Zápolya u. 4

Bejárat a kapu alatt

Joan Bálint

ferfi divatáruház, Timisoara, Str. 3 August 7.

Ajánlja a n. é. közönségnek a Borsalino—Gyukits—Pichler és más gyártmányu dusan felszerelt kalapraktárát, valamint az összes férfi divatcikket szolid és szigoruan szabott árak mellett. 2493

Zsák, ponyva zsinog

SINGER HENRIK, Gyár város, Fő-utca. Telefon 13-25.

HUHN

hölygfodrászat, Henni hajfestés, hajmunkák, manicur és pedicur urak részére is.

Timisoara-Belváros, Jenőherceg-u. 5

Cukrász különlegességek

dessertek, torták stb. közismert legjobb minőségben MANN cukrászdában, Gyár város. Str. 3 2495 August (Andrássy-ut)

Irimias mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

Felhivás

a Temesvári Szerb Takarékpénztár IV. kibocsátású részvényeinek jegyzésére

A Temesvári Szerb Takarékpénztár R. T. alulirott igazgatósága a kereskedelmi és ipariügyi miniszterium engedélye, továbbá az 1924. évi március 30-iki közgyűlés felhatalmazása alapján 20.000 darab egyenként száz lei névértékű új részvényt bocsát ki, ami által részvénytőke

ötmillió leire

emelkedik.

A miniszterium határozata értelmében csak román állampolgárok ve-

hetnek részt a részvényjegyzésben. A részvények egyesítve 500.— leiért (5 drb), 1000.— leiért (10 drb), 2500.— leiért (25 drb) és 5000.— leiért (50 drb) adják ki.

A jegyzés úgy történik, hogy az eddigi részvényesek három régi részvény után két újat kapnak 105.— leies kurzuson — és 5.— — költségekre jegyeznek.

A jegyzési és befizetési határidő 1925. december 14-én kezdődik és 1925. december 28-án fejeződik be.

A jegyzett összeg befizetése úgy

történik, hogy 50% azonnal a jegyzéskor, a hátralék pedig legkésőbb 1925. december 28-ig az intézet pénztáránál készpénzben befizetendő.

A jegyzett részvények kifizetése után ideiglenes nyugtákat adnak ki, amelyeket annak idején eredeti részvényekre cserélnek be.

Az opciósjog gyakorlásakor a régi részvényeket vagy az intézet pénztáránál vagy a jegyzések felvételére jogosított egyéb helyeken lebélyegzés végett be kell mutatni.

Az új részvények 1926. január 1-től részeseznek az osztalékban.

Azon részvényesek, akik a további részfizetéseket nem eszközlik, a K. T. 170 §-a és az intézet alapszabályainak 8 §-a értelmében, elvesztik mindennemű igényüket a jegyzett részvényekre.

Jegyzéseket az alulirott intézet pénztáránál, valamint az igazgatóság által később megjelölendő helyeken lehet eszközölni.

Timisoara, 1925. december 9.

A Temesvári Szerb Takarékpénztár igazgatósága.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.